

Del én, leksikalske relasjoner

Antonymer (2 min intro)

Komplementære antonymer (1 min)

- Fred, krig
- Åpent, lukket
- Våken, sovende
- Kjent, ukjent

Graderbare antonymer (1 min)

- Mester, dyktig, flink, bekjent, nybegynner, ignorant
- Ferdig, på vei, begynt, forberedt, ustartet
- Eksakt, lignende, nesten, overhodet ikke
- Overfylt, ved kanten, full, halvfull, vassende, tom

Reverser (1 min)

- Fremover, bakover
- Vokser, krymper
- Konstruksjon, ødeleggelse

Konverser (1 min)

- Antesedent, konsekvent
- Forelder, barn (far / sønn?)
- Leder, beleid (samme leksikalske familie)
- Innhold, beholder (samme leksikalske familie)
- Før, etter
- Lik, annerledes

Taksonomiske søstre (1 min)

- Møbler: Bord (skrivebord, pult, spisebord), stol, hylle
- Kjøretøy: Bil, moped, sykkel (motorsykkel, enhjuling), trailer, lastebil
- Fartøy: Skip, båt, jolle, lekter

Meronymer (1 min)

- Språk: Gramatikk, syntaks, vokabular, ...
- Datamaskin: Software (operativsystem, kode), Hardware (skjerm, harddisk, prosessor)
- Båt: Dørk, dekk, propell, seil, styrhus

Del to

Semantiske roller

Et minutt eller to for å forklare semantiske deler av setningen, fulgt av forklaringer av rollene, inkludert hvordan vi kan lete etter dem i setninger, circa et minutt hver

Roller:

- Actor (ingen eget ønsker/intensjon) / Agent
- Patient (berørt av verbet)
- Theme (i fysisk bevegelse)
- Instrument (det som lar handlingen bli utført)
- Location (hvor?)
- Beneficiary (den som blir berørt av handlingen)
- Experiencer (den som opplever handlingen)
- Stimulus (det som berører den som opplever)
- Goal (destinasjonen til verbet, enten metaforisk eller fysisk)
- Source (motsatt av målet)

Setninger:

- a) Irmelin gav Ingelin en bukett blomster.
- b) Blomstene har visna nå.
- c) Fuglene sang.
- d) Jegerne hørte fuglesangen.
- e) Jegerne skjøt fuglene.
- f) Sebjørn ødela sandslottet til Esbjørn.
- g) Bølgene ødela sandslottet.